

Datum
2025-04-30
Ert datum
2025-02-11

Dnr/Beteckning
TSG 2025-1719
Er beteckning
S2025/00247

Kopia till

s.sl@regeringskansliet.se
li.registrator@regeringskansliet.se

Socialdepartementet
Enheten för sjukvård och läkemedelsfrågor
s.remissvar@regeringskansliet.se

Det nödvändiga ska vara tillåtet – en lag om internationellt hälso- och sjukvårdssamarbete (Ds 2024:33)

Transportstyrelsen tillstyrker förslagen i de delar som myndigheten berörs.

Vi har dock en del synpunkter och invändningar på utformningen av de nya paragraferna i trafikförordningen respektive militärtrafikförordningen.

Vidare bedömer myndigheten att förslagen om internationellt hälso- och sjukvårdssamarbeten bör kompletteras så att även utländska militära eller civila räddningstjänstfordon får användas som utryckningsfordon enligt trafikförordningen.

I övrigt lämnas några ytterligare kommentarer.

Transportstyrelsens synpunkter

1.11 Förslag till förordning om ändring av trafikförordningen (1998:1276)

För att det ska bli tydligt att de larmanordningar som avses är de som omnämns i trafikförordningen behöver indraget före andra stycket till författningsförslaget till ny 1 kap. 7 § trafikförordningen tas bort. Det vill säga indraget före denna text *”Det som sägs om föreskrivna larmanordningar ska då i stället avse motsvarande anordningar som fordonet är försett med.”*

1.14 Förslag till förordning om ändring av militärtrafikförordningen (2009:212)

Transportstyrelsen har invändningar mot förslaget till ny paragraf i militärtrafikförordningen, det behöver omformuleras för att överensstämma med förslaget i promemorian.

Paragrafen bör även formuleras och struktureras på ett sätt som liknar förslaget till den nya paragrafen i trafikförordningen.

1 kap. 5 a § första stycket

Termen *utryckningsfordon* kan inte användas eftersom den inte omfattar utländska fordon. Utryckningsfordon avser fordon som är registrerade i vägtrafikregistret som utryckningsfordon. Bestämmelsen som föreslås avser därför endast svenska fordon. Termen *fordon* bör användas istället tillsammans med de ändringar som vi föreslår för tredje stycket. Vi anser att inledningen behöver vara bredare skriven för att fordonen som används vid sjuktransport av aktörer inom internationella hälso- och sjukvårdssamarbeten också ska omfattas.

1 kap. 5 a § andra stycket

Indraget för andra stycket i den föreslagna nya paragrafen 1 kap. 5 a § militärtrafikförordningen behöver tas bort av samma skäl som nämns i synpunkten till förslaget till ny bestämmelse i trafikförordningen ovan. De larmanordningar som avses i stycket bör vara de som nämns i trafikförordningen, detta framgår inte på ett tydligt sätt i författningsförslaget.

Andra stycket kan även förtydligas ytterligare med att det är *föreskrivna larmanordningar i trafikförordning* som ska gälla för motsvarande anordningar för fordonen enligt första stycket. Utifrån förslagets utformning sker det ingen tydlig hänvisning till att det är föreskrivna larmanordningar i trafikförordningen som avses.

1 kap. 5 a § tredje stycket

Vi anser att tredje stycket i den föreslagna nya paragrafen 1 kap. 5 a § militärtrafikförordningen behöver förtydligas så att det endast är fordon som anses vara *militärt utryckningsfordon eller motsvarande i registreringslandet*. På så sätt så avgränsas bestämmelserna till att endast omfatta militära fordon för sjuktransport. Är det frågan om civila fordon omfattas fordonen redan av motsvarande bestämmelser som föreslås i trafikförordningen.

4 En nordisk utblick

Kapitlet beskriver inga erfarenheter från Danmark eller Norge avseende hur det har funderat att ta emot vägambulanser eller motsvarande från övriga NATO-länder. Sådana erfarenheter hade varit ett bra underlag för de antaganden och slutsatser som dras i avsnitt 7.2.9. Konsekvenser av att tillåta ambulanser från andra länder än de nordiska länderna har inte utretts i avsnitt 10.7 eftersom denna del fokuserat på civil ambulanssjukvård och räddningstjänst mellan de nordiska länderna.

7.2.9 Utländska ambulanser bör få köra utryckningskörning i Sverige

Transportstyrelsen tillstyrker förslaget enligt avsnitt 7.2.9 om att civila och militära fordon som används för sjuktransport i verksamheten som omfattas

av lagen om internationellt hälso- och sjukvårdssamarbeten ska få användas som utryckningsfordon och sjuktransport enligt trafikförordningen.

I förslag i avsnitt 10.7 omfattas både fordon som används vid ambulans-sjukvård och räddningstjänst. Vi anser att även räddningsfordon som används i internationellt räddningstjänstsamarbete bör ges motsvarande möjligheter som sjukvårdsfordon enligt förslaget i avsnitt 7.2.9. Detta gäller både civila och militära räddningsfordon. Till exempel kan civila räddningstjänst fordon från andra EU- eller EES-länder behöva påkalla fri väg i samband med att de ger bistånd vid en större kris som skogsbränder eller i samband med krig. Det kan även bli aktuellt att militära räddningsfordon från andra NATO-länder behöver kräva fri väg i samband med till exempel flygolyckor under större militära övning eller i samband med krig.

Det framgår inte av utredningen om samarbetsländerna till Sverige även har ratificerat FN:s konvention om trafikregler eller det europiska tillägget till konventionen. Har de länder som fordonen är hemmahörande i anslutit sig till samma internationella konventioner och samarbeten som Sverige är det mer sannolikt att fordon kommer kännas igen och användas på ett sådant sätt som svenska trafikanter är vana vid vilket kan minska risken för trafikolyckor.

10.7 Utryckningsfordon från Danmark, Finland eller Norge får begära fri väg och använda sina larmanordningar i Sverige vid gränssamverkan

Transportstyrelsen tillstyrker förslaget att det som anges i trafikförordningen om utryckningsfordon och sjuktransport även ska omfatta ambulans- och räddningstjänstfordon från Danmark, Finland och Norge. Vi ser det som positivt att fordonen kan användas för att kräva fri väg med den larmanordning som det är utrustade med.

11 Läkemedel till sjö- och luftfart

Transportstyrelsen har inga synpunkter på detta kapitel.

15 Konsekvenser av utredningens förslag

I Transportstyrelsens utredning som legat till grund för förslagen om gränssamverkan inom ambulanssjukvården lades vikt vid att undersöka förutsättningarna och riskerna med att tillåta ambulansfordon (och räddningstjänstfordon) från Danmark, Finland och Norge att få bedriva utryckning i Sverige, även om det omfattar relativt få fordon. Förslaget om civila och militära internationella hälso- och sjukvårdssamarbeten kan medföra att betydligt flera fordon och av större variation av fordon kan bli aktuella att få bedriva utryckning i Sverige. Fler och annorlunda utländska utryckningsfordon kan bidra till en ökad risk för olyckor i trafiken i

samband med uttryckningar. Framförallt i ett inledande skede innan en normalbild av att det förekommer utländska uttryckningsfordon i Sverige har etablerats i samhället.

Förslagen i promemorian är ett exempel på hur Sveriges medlemskap i NATO och hur andra internationella avtal påverkar myndigheten och de ansvarsområden som ryms inom myndighetens instruktion. Under en period kommer medarbetare att behöva sätta sig in i hur dessa nya områden påverkar myndighetens ansvarsområden, vilket innebär att andra uppgifter måste prioriteras ner.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog överdirektören Ann-Cathrine Wikström och utredaren Kristofer Elo, den senare föredragande.